

Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt

ROS

Jaarverslag 2013

Inhoud

Casus “Cathy uit Sierra Leone”

- 1 Inleiding
- 2 Werkwijze
- 3 Projecten
- 4 Belangenbehartiging/beleidsbeïnvloeding
- 5 Vrijwilligers
- 6 Financiën
- 7 Slotwoord
- 8 Bestuur en medewerkers
- 9 Contactgegevens

Cathy uit Sierra Leone

Cathy is een vrouw uit Sierra Leone. We leerden haar kennen in 2010 toen ze als ex-ama aangemeld werd in ons project Perspectief. Het verhaal was aangrijpend. In de burgeroorlog in dat land werd haar dorp aangevallen door rebellen. Ze was 12 jaar. Ze werd gekidnapt en heeft als kindslaaf “gewerkt” tot ze aan het einde van de oorlog verhandeld werd naar Nederland. Ze was toen 15 jaar oud. Na ontsnapping aan haar gedwongen prostitutie vroeg ze asiel aan, een zwaar getraumatiseerde tiener. Dit werd afgewezen. Ze durfde niet terug naar haar thuisland, haar familie heeft ze nooit meer kunnen opsporen. Inmiddels is ze 28 jaar en heeft 3 jonge kinderen. Pas in 2013 kreeg ze haar verblijfsvergunning in het kinderpardon, nadat we haar jaren lang hebben ondersteund met geld uit fondsen en psychosociale en juridische begeleiding. Het gaat nu redelijk met haar, ze heeft eigen huisvesting, haar kinderen doen het goed op school. Ze wil op zoek naar haar familie als die er nog is, dit zou haar traumaverwerking goed doen.

NB: Danny, het introductievoorbeld uit jaarverslag 2012 heeft inmiddels een verblijfsvergunning. Hij kan zich nu verder gaan ontwikkelen. We zijn blij dat we zo'n jonge jongen (19 jaar) hierbij hebben kunnen helpen.

Stichting ROS werkt voor Cathy en vele anderen in de Rotterdamse situatie. Het strenge beleid van de Nederlandse overheid maakt het er niet eenvoudiger op. Toch kan stichting ROS op vele manieren mensen zonder verblijfpositie bijstaan. De grotere bekendheid en de kennis die verzameld is bij ROS maken de stichting tot een veelgevraagde partner voor cliënten en organisaties.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden van stichting ROS in 2013.

1 Inleiding

In 2013 konden we gezinnen helpen in het zgn. “kinderpardon” (regeling voor asielkinderen die hier geworteld zijn). ROS werd het regionaal “kinderpardonloket” waarvoor zich in totaal meer dan 150 personen meldden.

Alle projecten die stichting ROS in 2012 uitvoerde gingen in 2013 verder. Ons terugkeerproject in het kader van de zogenaamde “alternatieven voor vreemdelingenbewaring” konden we succesvol afronden. Met nieuw toegezegde subsidie vanuit de rijksoverheid en het Europees Terugkeer Fonds kunnen we in 2014 meer diepgang brengen in onze terugkeerondersteuning.

We zijn doorgegaan in te steken op empowerment van de doelgroep. Hoe kunnen we bijdragen aan het versterken van de eigen kracht van mensen die hier noodgedwongen moeten overleven of die terug zouden willen keren maar (nog) niet durven, is daarbij de hamvraag.

Migratiedruk naar het vrije en nog steeds rijke Europa zal ook in de toekomst niet afnemen. Instabiliteit in Noord-Afrika, burgeroorlog in o.a. Syrie, Afghanistan, Irak, Centraal Afrikaanse Republiek, Zuid-Soedan en weinig ontwikkelingskansen in veel delen van sub-Sahara Afrika zullen bijdragen aan deze migratiewensen. Gemeentes worden verondersteld geen hulp meer te bieden aan mensen zonder (de juiste) papieren. Mensen zullen echter situaties van oorlog en armoede blijven ontvluchten. Zij riskeren daarmee veel, getuige de talloze slachtoffers die vallen in de oversteek naar Europa. Ook het criminaliseren van illegaal verblijf zal dit niet veranderen.

Stichting ROS blijft met haar beperkte middelen voor de meest kwetsbaren onder de circa 15.000 ongedocumenteerden in Rotterdam van groot belang, in individuele noodleniging, om op te komen voor hun belangen, en samen met overheden en anderen te zoeken naar oplossingen op maat.

2 Werkwijze

In 2013 werkte het ROS in verschillende vormen aan de uitbouw van hulpverlening aan vreemdelingen die uit de aard van hun illegaal verblijf relatief onzichtbaar en onvindbaar willen zijn. Groepen vreemdelingen (zonder verblijfsrecht) die een beroep op het ROS deden zijn:

- asielzoekers die nog in procedure zijn
- uitgeprocedeerde asielzoekers
- mensen die rechtmatig verblijf hebben op grond van een nog niet afgeronde reguliere procedure, maar geen beroep kunnen doen op voorzieningen
- overige migranten zonder verblijfsvergunning of lopende procedure zoals slachtoffers vrouwenhandel
- EU-burgers met verblijfsrecht als EU burger maar zonder werkvergunning (Roemenen, Bulgaren)
- mensen die ondersteuning zoeken bij (nadenken over) terugkeer naar het land van herkomst

De manier waarop het ROS opkomt voor de belangen van ongedocumenteerden en hen ondersteuning biedt kent 3 niveaus, die hieronder summier beschreven worden:

1^e lijnswerk

Bieden van hulpverlening aan migranten zonder verblijfspapieren, door middel van:

- acute noodopvang van de meest kwetsbaren en/of tijdelijke bijdragen geven om in de eerste levensbehoeften te voorzien;
- advies, ondersteuning en bemiddeling bij verblijfs-, arbeids-, onderwijs- en gezondheidskwesties;
- advies, ondersteuning en bemiddeling bij doormigratie of terugkeer naar het land van herkomst;
- aanbieden van educatieve activiteiten: taal- en andere cursussen;
- het creëren van een ontmoetingsplek
- empowerment: vermeerdering van kennis van basisrechten en inzicht geven in eigen mogelijkheden. Training en versterken capaciteiten.

Via 1^e lijnswerk, direct contact met groepen migranten en asielzoekers zonder verblijfsvergunning, krijgt het ROS een up-to-date beeld van de gevolgen van ontwikkelingen in het vreemdelingenbeleid. Deze informatie en ervaringen

bepalen mede wat op andere niveaus zinvolle en wenselijke activiteiten van het ROS zijn.

2^e lijnswerk

Bevorderen dat groepen en organisaties, die met migranten zonder verblijfspapieren in aanraking komen, toegerust zijn om hen waar mogelijk rechtstreeks te ondersteunen door middel van schriftelijk materiaal, helpdeskfunctie, netwerkontwikkeling, scholing en coaching.

3^e lijnswerk

Bevorderen dat de problematiek van migranten zonder verblijfspapieren bij de beleidsmakers van de stad zodanig onder de aandacht wordt gebracht dat het tot handelen leidt, door middel van: het organiseren van uitwisseling en samenwerking, verrichten van onderzoek, vergroten van het probleembewustzijn bij politieke en publieke instanties en kerken door middel van het organiseren van werkbezoeken en symposia.

Empowerment

In 2012 hebben bestuur en medewerkers besloten meer en meer in te zetten op empowerment van de doelgroep. Een situatie waarin je geen recht hebt op voorzieningen en waarin je ook niet terug kunt of durft te keren naar je land van herkomst vraagt om kracht. Empowerment-activiteiten zijn gericht op het aanboren van de eigen kracht van de cliënt, en op het versterken van het netwerk. We zijn in 2013 doorgeshaan met het ontwikkelen van onze empowermentactiviteiten.

In de beschrijving van de projecten die hieronder volgt vindt u het invullen van de empowermentfilosofie terug, vooral onder 3.2 (taalschool), 3.5 (perspectief) en 3.6 (coaching).

3 Projecten

3.1 Spreekuur

In 2013: 450 unieke personen in 2000 contacten

Twee keer per week heeft ROS een open inloopspreekuur. Mensen komen met vragen over verblijfsprocedures, financiële ondersteuning, legeskosten, noodopvang, gezondheidsklachten, onderwijs en studie, Nederlandse les, voedselbank, basisrechten, arbeid en vrijwilligerswerk, huisvesting, detentie. Ook zijn er mensen die terug willen keren en daar hulp bij zoeken.

Enkele praktijkcasussen:

-Koerdische man uit Iran, gemarteld in de gevangenis van Teheran, maar niet door de eerste asielprocedure gekomen. Het verhaal werd gelukkig in 2^e instantie (na 2 jaar illegaal verblijf en zonder voorzieningen levend) wel geloofd door IND, waardoor hij nu een verblijfsvergunning heeft. Hij was erg blij met onze steun hierbij qua opvang en juridisch en psychosociale begeleiding. Hij krijgt na bemiddeling door ons vanuit COA-opvang huisvesting in Rotterdam, waar hij zijn netwerk heeft.

-getraumatiseerde west-Afrikaanse vrouw die slachtoffer is van vrouwenhandel en gedwongen prostitutie. Ze verliest alle voorzieningen na intrekken van haar verblijfsvergunning. Dit gebeurt veel in de zogenaamde B8-regeling, als de aangifte van mensenhandel niet tot vervolging van de daders leidt. Na intensieve bemiddeling, noodopvang en wat financiële steun krijgt ze opvang in de gemeente waar ze dakloos werd. Het is nog afwachten of ze juridische procedures gaat winnen, ze durft niet terug naar haar thuisland al mist ze haar kinderen enorm.

-3 maanden zwangere vrouw uit oost-Afrika die niet uitzetbaar is. We bemiddelen bij noodopvang totdat ze op grond van overheidsbeleid opgevangen kan worden in een asielzoekerscentrum, dit is 6 weken voor de bevalling. Tevens zoeken we met haar naar identiteitdocumenten uit haar thuisland, want zonder dat zal ze niet verder kunnen komen in procedures voor verblijf.

3.1.1. Kinderpardon

In 2013 ging de “regeling langdurig verblijvende kinderen” van start, ook wel “kinderpardon” genoemd. We waren het loket voor aanmelding voor de regio

Rotterdam. Er stonden in totaal 150 personen op de lijst voor aanmelding. We hebben mee kunnen werken aan een verblijfsvergunning voor 22 personen. Voor 36 personen (kinderen + ouders) loopt nog een bezwaarprocedure na afwijzing. In deze procedure werken we samen met de gemeente Rotterdam en heeft de burgemeester een verklaring geschreven om langdurig verblijf in Rotterdam aan te tonen. De overigen voldeden niet aan alle criteria, hierbij waren vooral veel ex-ama's die wel al lang in Nederland zijn, maar inmiddels te oud voor de regeling.

We blijven actief strijden voor de rechten van "illegale" kinderen.

3.1.2 Helpdesk

250 unieke personen, 1500 tel. cliëntcontacten per jaar, zowel aan de migrant als aan instellingen.

We krijgen veel vragen die per telefoon of mail afgehandeld kunnen worden. Dit heeft te maken met de kennis en deskundigheid die we hebben opgebouwd, kennis van de Rotterdamse sociale kaart, verblijfsprocedures, mogelijkheden tot vinden van vrijwilligerswerk, school, gezondheidszorg, samenwerking met andere instellingen in het land en internationaal. Er komen ook regelmatig vragen van buiten de regio. Telefonische consulten of per email zorgen ervoor dat de druk op het spreekuur minder groot is dan nodig.

Urenoverzicht Spreekuur/helpdesk	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	8	400
Vrijwilligers/Stagiaires	20	1000
Totaal	28	1400

3.2 Taalschool

125 unieke personen, dagelijks les aan 55 cursisten.

Het beheersen van de Nederlandse taal is van groot belang zowel voor hen die hier blijven als voor hen die nog geen verblijfsvergunning hebben of niet terug kunnen keren naar hun land van herkomst. Het bevordert integratie die leidt tot grotere zelfredzaamheid . Ook mensen zonder papieren zullen gebaat zijn bij het zoveel als mogelijk is integreren in onze samenleving. De opgedane kennis kan bij terugkeer naar het thuisland ingezet worden of gebruikt worden in situaties hier te lande waar uitbuiting dreigt in arbeidssfeer of anderszins.

In 2013 kwamen er nog veel meer cursisten naar onze taalschool. Hier zitten ook mensen bij die wel een verblijfsvergunning hebben, maar die Nederlandse les volgen voordat ze in kunnen gaan burgeren. De kosten voor inburgering worden in het nieuwe beleid op de vluchteling verhaald. Dan is het goed als alvast een stevige basis is gelegd die niets gekost heeft. Dit drukt de schulden die mensen opbouwen. Naast het leren van de taal fungeert de taalschool ook als ontmoetingsplek.

Urenoverzicht Taalschool	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	0,4	20
Vrijwilligers	30	1500
Totaal	30,4	1520

3.3 Rechthuis

Het ROS is gevestigd in het Rechthuis, het vroegere katholieke kerkje van Katendrecht dat door de eigenaar, de priesters van het Heilig Hart, gratis beschikbaar gesteld is voor activiteiten ten behoeve van vreemdelingen. Het ROS exploiteert het Rechthuis ook voor anderen. Een aantal kerkelijke groepen kan tegen geringe vergoeding aan het ROS gebruik maken van de ruimte voor liturgische activiteiten. Ook wordt het Rechthuis gebruikt door Afrikaanse vrouwen in empowermentprogramma's en voor regelmatige bijeenkomsten ter informering en educatie van onze doelgroep van mensen zonder papieren en instanties.

Het Rechthuis is een van de vele kerkelijke uitgiftepunten voor de voedselbank. Een vrijwilliger van het ROS zorgt wekelijks voor de verdeling van een zestigtal voedselkisten onder vreemdelingen en wijkbewoners. . De Voedselbank kampte met tekorten waardoor er minder klanten in aanmerking kwamen. Het is nog niet gelukt de voedselbank zover te krijgen dat ze ook onze doelgroep gaan helpen aan pakketten.

Urenoverzicht Rechthuis	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	0,4	20
Vrijwilligers	10	500
Totaal	10,4	520

3.4 Noodopvang Plexat

22 unieke personen, capaciteit 12 plaatsen

De noodopvang van het ROS, "Plexat", bestaat nu 13 jaar. De achterliggende jaren heeft Plexat aan ruim 250 personen korte (enkele weken) of lange (jaren) tijd noodopvang geboden. Ook in 2013 woonden er gezinnen en alleenstaanden van verschillende afkomst en met uiteenlopend perspectief. In 2013: werd opvang geboden aan 22 personen, de opvangcapaciteit is 12 bedden.

We vingen o.a. op:

-Afghaanse jongeman die in herhaald asiel een verblijfsvergunning kreeg en nu een eigen huurhuis heeft in Rotterdam. Hij was in Afghanistan werkzaam als tolk voor de Britse en Amerikaanse strijdkrachten en werd in vreemdelingenbewaring gezet om gedwongen terug gestuurd te worden naar Afghanistan. Dankzij een verklaring van de ambassade van de VS werd zijn uitzetting voorkomen.

-Angolees gezin met 2 kinderen en 3^e op komst. Kreeg verblijfsvergunning in het zgn. kinderpardon. Dit gezin kan binnenkort naar een eigen huurwoning.

-Soedanese man met psychisch beeld. Wordt al lang door ons opgevangen, nog geen uitzicht op plaats elders ondanks pogingen via AWBZ, we wilden een begeleid wonen plek voor hem maar dit werd afgewezen . Zijn advocaat blijft voor hem knokken. Hij is niet uitzetbaar, maar dit leidt nog niet tot een verblijfsvergunning.

- Irakees gezin, moeder met 2 kinderen. Hebben hun verblijfsvergunning helaas laten verlopen, we moeten gaan zien hoe we verder gaan., er wordt geprocedeerd over herstel van de verblijfspositie.

Urenoverzicht Noodopvang	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	2	100
Vrijwilligers	12	600
Totaal	14	700

3.5 Perspectief

Huiskamer: 85 unieke personen, 850 contacten

Perspectief is een verzamelnaam voor empowerment activiteiten die vanuit de huiskamer plaatsvinden. De huiskamer is een voortzetting van het ex-ama project met de naam Perspectief, dat in 2011 te maken kreeg met een subsidiestop. Ongesubsidieerd door de overheid houden we dit nu 1 middag in de week open.

-Een aantal vrouwen deed mee aan een fietsproject.

-Vanuit de huiskamer en spreekuur is er ook gewerkt aan toeleiding naar GGZ-zorg voor getraumatiseerde mensen.

-Gesprekken in groepsverband zorgden voor leuke contacten tussen mensen en nieuwe vriendschappen. Ook dit kan verder ontwikkeld gaan worden.

-Een groep van 20 mensen is vanaf september 2013 wekelijks bezig met theater o.l.v. iemand van het Rotterdams Wijktheater. Dit zal doorgaan tot mei 2014 uitmondend in een voorstelling, waarvan bij schrijven van dit rapport de details nog niet bekend zijn.

-Een koor werd gevormd, nog wat aarzelend.

-We zijn gestart met computertraining. Hierbij leren mensen computervaardigheden op maat, gesteund door vrijwilligers, waarvan er een paar uit de doelgroep zelf komen. Ook wordt gezocht naar samenwerking met buurthuizen voor deelname aan computeronderwijs.

-Er zijn voorlichtings- en discussiebijeenkomsten geweest over thema's als basisrechten, gezondheidszorg e.d.

-Er zijn contacten gelegd met andere stichtingen voor netwerkuitbreiding en vrijwilligerswerk.

-Hogeschool InHolland deed onderzoek en we organiseerden een info-avond met hen, via het zogenaamde Lectoraat Dynamiek van de Stad.

-Het eerste filmfestival georganiseerd door ROS (KIFF) werd gehouden in samenwerking met Belvedere Rotterdam. Mensen zonder papieren kozen hun favoriete film, en presenteerden zich op dit festival. Er werd ook gezorgd voor een goede maaltijd voor de bezoekers.

Naast de meetbare resultaten is er veel niet meetbaars gebeurd. Mensen die soms ver weggezakt waren in depressie en apathie kregen weer wat meer power, en een plek om op terug te vallen als de behoefte bestond.

Urenoverzicht Perspectief	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	6	300
Vrijwilligers	12	600
Totaal	20	900

3.6 Coaching.

15 cliënten gekoppeld aan 12 coaches

In 2013 werd gestart met een coachingsproject: individuele cliënten werden gekoppeld aan vrijwillige coaches.

Het coachingsproject is bedoeld om mensen zonder papieren te helpen keuzes te maken waarbij ze de regie over hun eigen bestaan zoveel als mogelijk weer in handen krijgen. Dit past in onze empowermentfilosofie.

In maart 2013 hebben we de coaching van 10 ex-ama's geevalueerd in samenwerking met Beyond Borders, de stichting die dit project coordineerde. Zelf waren we al begonnen met coaching van een wat problematischer doelgroep, veelal kwetsbare vrouwen met multiproblematiek. 2 coaches van

Beyond Borders maakten de overstap naar ons coachingsproject. De anderen stopten met hun coaching omdat het traject ten einde was gekomen.

In totaal hebben 12 coaches in 2013 coaching gegeven aan 15 verschillende cliënten, 10 vrouwen en 5 mannen.

Enkele resultaten:

We konden cliënten ondersteunen met toegang tot GGZ-zorg, tot toeleiding en controle op medische zorg, met toeleiding naar professionele (vrouwen)opvang, naar vrijwilligerswerk, we konden helpen bij verkrijgen van meer vaardigheden (fietsen, computer, beheersing Nederlandse taal). We konden hun netwerk verbreden. 1 coach ondersteunt haar cliënt bij terugkeer.

Coaching blijft in ontwikkeling. Wat kan de coach aan, wat zijn coachable cliënten, gaan we voor de kwetsbaren of gaan we voor mensen met meer kracht (resultaten), hoe beëindigen we een coachingstraject, hoe lang mag dit duren, hoe meten we wat we bereikt hebben. In de loop van 2014 zullen we uitgebreider evalueren en zien of we onze ingezette koers voortzetten of dat we aan moeten passen.

Urenoverzicht coachesproject	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	6	300
Vrijwilligers	10	500
Totaal	16	800

3.7 Vice Versa 2.0 alternatief voor vreemdelingenbewaring

In 2013: totaal officiële 76 aanmeldingen. 750 contacten.

- 29 personen na aanmelding afgewezen door DT+V (meerdere redenen).**
- 28 personen zijn teruggekeerd**
- 9 personen zijn nog in behandeling voor terugkeer.**
- 8 personen haakten af meestal na starten nieuwe procedure voor verblijf**
- 2 personen kregen alsnog een verblijfsvergunning.**

In samenwerking met de Dienst Terugkeer en Vertrek startten we in september 2012 met ons project Vice Versa 2.0. De kennis en ervaring met vrijwillige terugkeer was al in onze stichting opgenomen na beëindiging van de stichting

Vice Versa in 2005. Nu kunnen we dit benutten en verder uitwerken in een nieuwe opzet. We ondersteunen mensen met vrijwillige terugkeer zodat ze kunnen terugkeren “met opgeheven hoofd”. Hiervoor kregen we financiering van de rijksoverheid op basis van no cure, no pay.

In 2013 zijn 28 mensen via ons project teruggekeerd. Een veelvoud daarvan is met ons in contact om terug te keren of in een denkproces over terugkeer. We merken dat veel mensen die terug willen keren geen uitreispassen krijgen van hun ambassades. Hierdoor staan er een aantal op onze lijst die eerder aangemeld zullen gaan worden voor verblijfsvergunning in het kader van zgn. buiten schuld dan dat de terugkeer gaat lukken.

Om de mogelijkheden van vrijwillige terugkeer onder de aandacht te brengen organiseerden we regelmatig voorlichtingsbijeenkomsten voor specifieke groepen uitgeprocedeerde asielzoekers, soms ook met inzet van vertrouwensfiguren uit die groep.

Enkele voorbeelden:

-Modest keerde na afwijzing in een procedure B8 (vrouwenhandel) terug naar Afrika (buurland, want ze durfde niet naar haar thuisland). Stichting ROS hielp haar met een startkapitaal om een beauty-salon op te zetten. We hebben nog contact met haar en het gaat goed.

-Ed keerde terug naar Suriname na een langdurig illegaal verblijf in Nederland. Hij is begonnen aan een project om vis te kweken in speciale vijvers. We konden hem hierbij financieel ondersteunen en hebben contact met de

universiteit van Wageningen om een stagiaire in te zetten voor de nodige expertise in aquacultuur.

-Twee broers uit 1 gezin keerden terug naar Noord-Irak. Ze gaan kwartier maken voor terugkeer van de andere familieleden die hier nog wonen zonder verblijfspapieren.

-Enkele Mongoolse echtparen keerden terug dankzij onze werving met inzet van een Mongoolse vertrouwenspersoon in die kring.

In 2014 kunnen we de terugkeer verder uitdiepen in een nieuw gesubsidieerd project onder de naam Vice Versa 3.0 Dit is in samenwerking met de stichting Duurzame Vrijwillige Terugkeer en het Europees Terugkeer Fonds.

Urenoverzicht Vice Versa 2.0	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	28	1400
Vrijwilligers	8	400
Totaal	36	1800

4 Belangenbehartiging en Beleidsbeïnvloeding

Naast directe 1^e lijns hulpverlening aan vreemdelingen via spreekuren, noodopvang, taalschool, etc. stelt het ROS zich ook ten doel ten behoeve van ongedocumenteerden aan belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding te werken. In 2013 hebben we hierin wel moeten snijden qua tijd door het vele werk binnen de overige projecten. Dit onderdeel is (nog) niet overdraagbaar aan vrijwilligers doordat er veel expertise en netwerk voor nodig is.

In 2013 zijn in dit verband de volgende activiteiten ondernomen die een invulling willen zijn van hetgeen in hoofdstuk 2 beschreven is onder 2^e en 3^e lijns-werk.

RIO: Rotterdams Illegalen Overleg

Stichting ROS initieerde in 2008 het RIO overleg. De coordinatie is tot op heden bij stichting ROS gebleven. We komen 3 maandelijks bijeen, waarbij de Pauluskerk ons gastvrij ontvangt.

Er zijn deelnemers bij betrokken uit o.a. maatschappelijke opvang, Humanitas, IOM, maatschappelijk werk, gezondheidszorg, advocatuur, onderwijs, kerken, oude wijkenpastoraat en diaconieën.

Doelstelling van het RIO blijft kennisverbreding bij organisaties die met de problematiek van mensen zonder papieren te maken hebben. Tevens netwerkontwikkeling en een poging tot meer handelingsmogelijkheden in de 1^e, 2^e en 3^e lijn. Het is een positief circuit van betrokken instanties/mensen die elkaar en hun cliënten zoveel mogelijk proberen verder te helpen.

Coalitie strafbaarstelling illegaal verblijf:

We zijn in 2013 betrokken gebleven bij de coalitie strafbaarstelling illegaal verblijf, maar op een lager pitje door andere druktes. Deze landelijke coalitie ging november 2010 van start. Er is veel aandacht voor de nieuwe wetgeving gegenereerd. Contacten met Kamerleden, senatoren en politieke partijen hebben de zaak goed geagendeerd, waardoor de uitvoering van de wet scherper gemonitord zal gaan worden op mensenrechtenniveau. Daar gaat de coalitie in 2014 mee verder. Het wetsvoorstel zal waarschijnlijk snel naar de kamer gaan nu. De vraag is hoe de Eerste Kamer gaat reageren, en dan vooral de “gedogende” partijen.

Gerechtelijke procedures

Onze jarenlange contacten met advocatenbureau Fischer Advokaten hebben al veel goeds opgeleverd. Steeds meer advocaten procederen over toegang tot voorzieningen voor zieke en niet-uitzetbare vluchtelingen zonder verblijfspapieren. Dit op grond van internationale mensenrechtenverdragen. Er is al veel verbeterd in Rotterdam. Nog blijft het erg moeilijk opvang te vinden voor veel getraumatiseerde mensen, zieken, zwangeren of slachtoffers van vrouwenhandel.

De PKN kerk heeft samen met de Conferentie van Europese Kerken een rechtszaak aangespannen tegen Nederland, weer met Fischer als advocaat. Hierin is in oktober 2013 succes geboekt: Nederland moet basisvoorzieningen regelen voor mensen zonder verblijfspapieren na uitspraak van de Europese Commissie voor Sociaal Recht. Ondanks deze uitspraak van een Europees Instituut waarvan ons land de verdragen heeft geratificeerd zal het nog een hele dobber worden om de uitwerking in de praktijk voor elkaar te krijgen.

Breed Rotterdams Illegalen Overleg

In 2012 heeft de gemeente Rotterdam ons verzocht deel te nemen aan het Lokaal Terugkeer Overleg, dat later werd omgedoopt in BRIO (Breed Rotterdams Illegalen Overleg). In 2013 zijn we hiermee doorgedaan. We hebben maandelijks een bijeenkomst waarbij een lijst van cliënten wordt besproken. Terugkeer is hier de belangrijkste insteek. Wij gaan altijd uit van volledig vrijwillige terugkeer en willen dit in dit overleg extra benadrukken. Door dit netwerk van IND, Vreemdelingenpolitie, GGD, bestuursdienst Rotterdam, Dienst Terugkeer en Vertrek, Sociale dienst, Maatschappelijk werk Detentiecentrum Rotterdam en Pauluskerk kunnen we elkaar, waar nodig, gemakkelijker vinden. Het is goed onze visie ook in dit platform te geven en onze invloed hier uit te oefenen. Rotterdam werd landelijk gezien als voorbeeld waardoor nu ook in andere grote steden pilots gestart zijn.

Netwerk mensenhandel:

Stichting ROS neemt deel aan het netwerk mensenhandel dat tweemaandelijks bij elkaar komt, gecoördineerd door stichting Humanitas. We krijgen nogal eens slachtoffers mensenhandel op ons spreekuur, meest vrouwen die hun verblijfsvergunning kwijtraken nadat er onvoldoende opsporingsmogelijkheden zijn van de daders. Ook gaf stichting ROS een voorlichting over haar activiteiten aan het team ProstitutieMaatschappelijk Werk van Humanitas.

Voorlichting

We kregen bezoek van vele groepen en instanties om hen te informeren over onze activiteiten of om hen te helpen bij onderzoek of studie. We zijn wel wat terughoudender hierin geworden omdat er onvoldoende tijd voor was.

Er werd voorlichting gegeven aan medewerkers van het bureau jeugdzorg en aan de afdelingen maatschappelijk werk van alle Rotterdamse ziekenhuizen.

We maakten deel uit van een forum op de landelijke Amnesty bijeenkomst over vreemdelingenbewaring en van een discussieavond in de Laurenskerk over het vreemdelingenbeleid.

Werkbezoeken werden gebracht door studenten van de Universiteit voor Humanistiek, Fontys theologieopleiding uit Tilburg, Fontys lerarenopleiding uit Sittard, de organisatie Stap Verder uit de Bijlmer en medewerkers van het huis van de wereld uit Tilburg.

Mirjam de Jong maakte met hulp van ons een mooie fotoreportage van vrouwen zonder verblijfspapieren. Deze expositie is nu te zien in de Dom in Utrecht en zal zeker nog naar Rotterdam komen.

NB: We hadden weer verschillende mediacontacten, m.n. NRC next, Schepper & CO (NCRV) en een Kroatisch tv-station. Voor bepaalde media maken we altijd tijd vrij.

Urenoverzicht Belangenbehartiging	Uren per week in 2013	Op jaarbasis
ROS-medewerkers	4	200
Vrijwilligers	2	100
Totaal	6	300

5 Vrijwilligers/stagiaires

In 2013 waren 50 vrijwilligers actief voor Stichting ROS. De helft daarvan als permanente vrijwilliger in projecten, de andere helft deed hand- en spandiensten. Het aantal vrijwilligers groeide weer in 2013. Dit vraagt meer van de werkers qua ondersteuning.

Vooraf het nieuwe coachingsproject bracht nieuwe vrijwilligers. Maar ook de taalschool kreeg meer mogelijkheden door een uitbreiding naar 11 goede vrijwilligers.

-Serve the City Rotterdam deed weer klussen met een groep vrijwilligers

-een vriendengroep van jonge studenten uit Amsterdam knapte vanuit hun betrokkenheid de taalschool ruimte op.

-de Zen Peacemakers organiseerden kerstpakketten en een kerstlunch voor 60 mensen.

-vele individuen hielpen ons met spullen/losse werkzaamheden.

De grote complexiteit van het werk met ongedocumenteerden en de emotionele druk die erop rust (we zijn immers beperkt in onze mogelijkheden en moeten vaak slecht nieuws brengen aan onze cliënten) maakt dat we voorzichtig zijn met het aannemen van stagiaires. Wel krijgen veel jonge mensen bij ons de gelegenheid te snuffelen aan dit vraagstuk. Dan valt op hoe het mensen raakt, en hoe onbekend veel mensen zijn met de problematiek. We hebben vaste vrijwilligers bij de taalschool, het spreekuur, de voedselbank, het coachesproject, perspectief en onderhoud en beheer van het pand.

6 Financiën

Stichting ROS kon haar werk in 2013 voortzetten door de ondersteuning van veel fondsen (zie website). Ook kreeg ROS geld uit het terugkeerproject van de overheid.

-Voor individuele noden konden we een beroep doen op enkele Rotterdamse fondsen (FBNR, Vincentius).

-DBL stelde een speciale noodpot ter beschikking voor kleinere bedragen. We hebben hier veel individuele nood mee kunnen lenigen.

-Ook konden we net als voorgaande jaren het pand aan de Rechthuislaan “om niet” gebruiken via de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

- KSA/GCW stelde het gehele jaar 2013 gratis een kantoorplaats ter beschikking.

Het financieel jaarverslag 2013 wordt naar fondsen en donateurs verstuurd en is voor belanghebbenden opvraagbaar bij Stichting ROS.

7 Slotwoord

2013 is voor het ROS weer een goed jaar geweest. We konden onze projecten naar behoren uitvoeren, daarbij steeds keuzes makend. We merken dat, niet in de laatste plaats door geldgebrek bij de overheid, het denken over het opsluiten van mensen in detentiecentra aan het veranderen is. Dat is positief. Veel mensen denken na over terugkeer maar hebben hier wel steun bij nodig. We konden hier goed op inspelen.

In 2013 is de individuele coaching beter ontwikkeld. Veel mensen kunnen of durven niet terug naar hun thuisland en hebben ontwikkeling van hun capaciteiten nodig om hier te kunnen overleven.

We hopen door extra personele inzet, meer vrijwilligers en beter getrainde vrijwilligers onze kwaliteit verder te kunnen verbeteren.

8 Bestuur, medewerkers en vrijwilligers

Medewerkers van het ROS:

Mw. Kim op het Veld (vanaf 01.09.13)

Dhr. Connie van den Broek

Dhr. Theo Miltenburg

Mw. Tineke van der Burg

Vrijwilligers/stagiaires Plexat:

Mw. Truida van Rij

Dhr. Salah Dahly

Mw. Lamy Abdelrahman

Vrijwillgers spreekuur:

Mw. Ignace Franssen

Mw. Bea Kruse

Vrijwilligers Taalschool:

Dhr. Leo van Lanen sj

Mw. Adinda van Hemert-Stam

Mw. Riekje ten Have

Dhr. Jeroen de Loor

Mw. Hanneke de Deugd

Mw. Michelle Hamers

Dhr. Henk de Graaff

Mw. Hillegonda Gangasingh

Mw. Carmen Panka

Dhr. Ben Vocking

Mw. Linda Heijnen

Vrijwilligers Perspectief/coaching/Vice Versa 2.0

Mw. Marjan Tuk

Mw. Hanneke van der Kley

Mw. Michelle Hamers

Mw. Linda Heijnen

Mw. Marije Companje

Mw. Marion Hennink

Mw. Sara Manzi

Mw. Natalia Costatur

Dhr. Thomas Muskens

Mw. Mandy Jam
Mw. Kim op het Veld
Dhr. Leo van Duijvendijk

Vrijwilligers Voedselbank:
Mw. Truida van Rij
Mw. Lamy Abdelrahman

Verder deden veel mensen in lossere verband vrijwilligerswerk bij stichting ROS zoals schilder en opknappwerkzaamheden, uitjes e.d.
Ook cliënten deden vrijwilligerswerk voor onze stichting.

Bestuursleden van het ROS:
Mw. Hanny de Kruijf – voorzitter
Mw. Marzieh Dadvar – penningmeester (vanaf juni 2013)
Mw. Bea Kruse - secretaris
Mw. Willemijn Dicke(tot juni 2013)
Dhr. Niels Kastelein (vanaf september 2013)
Dhr. Leo van Lanen
Dhr. Erik Sterk
Dhr. Leo van Duijvendijk (vanaf september 2013)

9 Contactgegevens

M: 06-25.38.34.72 - Connie van den Broek
M: 06-22.02.67.82 - Theo Miltenburg
M: 06- 28.47.85.54 – Kim Op het veld

E: stichtingros@hotmail.com
T: @stichtingros
F: www.facebook.com/stichtingros
W: www.stichtingros.nl

Postadres: Hang 14 3011 GG Rotterdam
Spreekuuradres: Rechthuislaan 52 3072 LE Rotterdam

KVK nummer: 24.36.98.06
Bankrekening: NL79RABO 0106567586